

Sammenfattende redegørelse for miljøpåvirkninger af Nationalpark Skjoldungernes Land. Arealdrift, friluftsliv og
partnerskaber
J.nr. NST-909-00037
Ref. evats
Den 18. marts 2015**1. Indledning**

Bekendtgørelse om Forslag til Nationalpark Skjoldungernes Land er omfattet af Lov om miljøvurdering af planer og programmer, LBK nr. 939 af 03/07/2013 med senere ændringer (Miljøvurderingsloven), som skal sikre, at der foretages en miljøvurdering af planer og programmer, hvis gennemførelse kan få væsentlig indvirkning på miljøet. Der er derfor foretaget en miljøvurdering af Forslag til Nationalpark Skjoldungernes Land i forbindelse med udarbejdelsen af udkast til bekendtgørelsen. Nærværende sammenfattende miljøreddegørelse, der er udarbejdet i forbindelse med offentliggørelsen af bekendtgørelsen jf. miljøvurderingslovens § 9 stk.2.

Nationalpark Skjoldungernes Land udgør ca. 17.000 hektar og omfatter den sydlige del af Roskilde Fjord, herregårds- og landbrugslandskab, store skovområder samt overdrev, ådale, søer, enge og moser. Nationalparken indeholder også bebyggede områder: Roskildes historiske bydel, Gevninge By og en række landsbyer.

Forslaget til Nationalpark Skjoldungernes Land var i offentlig høring i perioden 21. august 2014 til og med den 31. december 2014. Jf. nationalparklovens § 5 blev nationalparkforslaget sendt til de berørte lodsejere, de lokale og statslige myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget, og de organisationer, som må antages at have væsentlig interesse deri.

Naturstyrelsen har modtaget 56 høringssvar, heraf 9 høringssvar fra offentlige myndigheder: Erhvervs- og Vækstministeriet, Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme, Region Hovedstaden, Kulturstyrelsen, Økonomi & Indenrigsministeriet, Bygningsstyrelsen, samt fra de tre kommuner, der er omfattet af forslaget: Lejre, Roskilde og Frederikssund kommuner.

Samtlige høringssvar offentliggøres sammen med et høringsnotat og denne sammenfattende redegørelse på høringsportalen <http://www.hoeringsportalen.dk/>

2. Hvordan miljøhensyn er indarbejdet i bekendtgørelsen samt ændringer af bekendtgørelsen på baggrund af den offentlige høring

Miljøvurderingen er foretaget i forhold til det alternativ, at der ikke oprettes en nationalpark (nul-alternativ). Der er for en række miljøparametre givet en status for området i dag og den forventede udvikling, hvis en nationalpark ikke oprettes. Der er derefter foretaget en vurdering af positive og negative miljøkonsekvenser ved oprettelsen af en nationalpark. Naturstyrelsen har gennemført en scoping af relevante myndigheder for at sikre, at de relevante parametre er medtaget i vurderingen. Der indkom ingen ønsker til supplerende miljøparametre ved høringen. Følgende miljøparametre indgår i miljøvurderingen:

- Geologi og landskab
- Naturværdier
- Kulturarv
- Friluftsliv og formidling
- Befolkning og erhverv

Der er i høringsperioden indkommet 56 høringssvar med bemærkninger til høringsmaterialet herunder konkrete bemærkninger til udkast til bekendtgørelse for Nationalpark Skjoldungernes Land. På baggrund af de indkomne høringssvar er der foretaget enkelte ændringer i bekendtgørelsen. Det drejer sig om justeringer af nationalparkens afgrænsning og enkelte tilføjelser til bekendtgørelsesteksten (se afsnit 3.4, 4.1 og 4.2). De indkomne høringssvar, som har ført til ændringer af bekendtgørelsen samt evt. konsekvenser af de konkrete ændringer beskrives nedenfor.

De indkomne høringssvar er behandles særskilt i et høringsnot, der offentliggøres med denne sammenfattende redegørelse på høringsportalen <http://www.hoeringsportalen.dk/>.

3. Miljøhensyn integreret i bekendtgørelsen for Nationalpark Skjoldungernes Land

Nedenfor beskrives det for hvert af de fem miljøparametre, hvordan miljøhensyn er integreret i bekendtgørelsen for Nationalpark Skjoldungernes Land.

Bekendtgørelsens formål og målsætninger for nationalparken afspejler den gennemførte miljøvurdering og de konklusioner, der fremgår af miljørapportens afsnit 5. Hele miljørapporten kan sammen med det øvrige høringsmateriale findes på <http://www.hoeringsportalen.dk/>

3.1. Geologi og landskab

Nationalparkområdet rummer mange meget værdifulde landskabstyper og væsentlige geologiske fænomener, der synliggør landskabets dannelse. Det gælder både for det enestående og meget varierede landskab ved Roskilde Fjord og det kuperede skovlandskab. Med bekendtgørelsen om nationalparken fastsættes følgende formål:

- At bevare og styrke de landskabelige og geologiske værdier i det unikke fjord- og herregårdslandskab

Med bekendtgørelsen om Nationalpark Skjoldungernes Land fastsættes følgende overordnede målsætninger for udviklingen af nationalparken:

- Nationalparkens landskabelige helheder skal sammen med karaktergivende landskabselementer og markante geologiske formationer bevares og synliggøres

Nationalparkens varierede terræn og geologiske dannelser skal således sammen med de karaktergivende landskabselementer og strukturer bevares og synliggøres, så det fortsat bliver muligt at opleve det afvekslende landskab og de mange eksempler på sammenhængen mellem naturgrundlaget og den menneskelige aktivitet og bosætning.

Variationen i skala, terræn og åben-lukketthed bør fastholdes, f.eks. ved at undgå at kontrasterne udjævnes ved beplantning eller skovrejsning i lysninger eller op til værdifulde skovbryn. Tilsvarende gælder for de karakteristiske ådale, hvor uhensigtsmæssig beplantning kan udjævne terrænet og gøre dalene mindre synlige i landskabet. Formidling om nationalparkens landskabsværdier og landskabsdannelse skal styrkes, f.eks. ved at etablere stier eller stier med vægt på at opleve det varierede landskab og de særligt karakteristiske områder. Det forventes, at der med oprettelsen af nationalparken vil ske en styrkelse af områdets geologiske og landskabelige værdier bl.a. gennem kommunernes planlægning, forvaltning og ikke mindst drift og pleje. Her kan der bl.a. lægges vægt på at gøre terrænforskelle og former synlige og at sikre særlige indblik og udsigter.

3.2. Naturværdier

Nationalparkområdet rummer naturtyper af national og international betydning, herunder lavvandede fjordområder og særligt værdifulde lysåbne naturtyper og gamle løvskove. Her findes et stort antal beskyttede og fredede plante- og dyrearter. Med bekendtgørelsen om nationalparken fastsættes følgende formål:

- At bevare, styrke og udvikle naturen, dens mangfoldighed, kontinuitet og dynamik, især for den nationalt betydningsfulde fjord- og skovnatur og sammenhængen mellem naturtyperne

Med bekendtgørelsen om Nationalpark Skjoldungernes Land fastsættes følgende overordnede målsætninger for udviklingen af nationalparken:

- De væsentligste naturtyper som lavvandede fjordområder med bugter og vige, øer og holme, strandenge og kystskrænter, overdrev, moser, enge, søer, vandløb og skove skal bevares og deres kvalitet og mangfoldighed skal styrkes. De skal beskyttes mod næringsstofberigelse, tilgroning, invasive arter m.v. og sikres som bæredygtige økosystemer med naturlig dynamik
- Kulturskabte naturtyper som enge og overdrev skal bevares, og deres kvalitet og mangfoldighed skal styrkes gennem en landbrugs- og skovdrift, som sikrer kulturlandskabet og naturtyperne
- Der skal skabes bedre sammenhæng mellem nationalparkens naturtyper og landskaber, herunder især forbindelse mellem fjord, kystarealer, ådale, enge, overdrev og skove

Det vurderes, at der med oprettelsen af nationalparken vil ske en styrkelse af naturværdierne i området. Nationalparkbestyrelsen kan f.eks. gennem frivillige aftaler arbejde for, at der etableres korridorer med ekstensiv drift. På denne måde kan der sikres bedre spredning af mange af områdets plante- og dyrearter og opnås reduktion af næringsstofftilførsel til søer, moser, enge, vandløb og fjordområder.

For Natura 2000-områderne kan der blive bedre vilkår for de konkrete naturtyper og arter, som allerede gennem miljømålsloven sikres gunstig bevaringsstatus. Nationalparkplanen kan endvidere være med til at styrke Natura 2000-planerne ved etablering af korridorer eller ved at styrke andre naturtyper og arter end de, der er omfattet af Natura 2000-planerne.

Nationalparken nationalpark vil kunne trække flere besøgende ud i naturen. Det kan have negative konsekvenser med slitage på naturen og forstyrrelse af især fuglearter. Bestyrelsen kan dog gennem udbygning af stisystemer, udsigtspunkter og -tårne samt ved formidling sikre, at besøg sker på ikke-forstyrrende vis eller primært i robuste områder med stor tolerance. En særlig opmærksomhed bør rettes mod sikring af balancen mellem de rekreative aktiviteter på fjorden og det sårbare fugleliv.

3.3. Kulturarv

Nationalparkens kulturmiljøer repræsenterer vigtige udsnit af det østdanske kulturlandskab. Fjorden, ådalene, skovene og det åbne land har gennem tiderne udgjort et rigt og varieret ressourcegrundlag og kulturmiljøerne afspejler det tætte samspil mellem menneske og natur. De værdifulde kulturspor og kulturmiljøer ligger meget tæt og tilføjer nationalparken et unikt præg. Med bekendtgørelsen om nationalparken fastsættes følgende formål:

- At bevare og styrke nationalparkens kulturhistoriske helheder og enkeltelementer

Kulturarven spiller en helt central rolle for etableringen af en nationalpark i området, og oprettelsen af Nationalpark Skjoldungernes Land kan være med til at bevare og synliggøre nationalparkens kulturhistoriske værdier. Med bekendtgørelsen om Nationalpark Skjoldungernes Land fastsættes følgende overordnede målsætninger for udviklingen af nationalparken:

- Kulturmiljøer og kulturhistoriske helheder og enkeltelementer, der fortæller om brugen af natur, landskab og fjord, skal bevares, synliggøres og formidles, især fortidsminder, herregårds- og landsbymiljøer, mølleanlæg samt Roskilde historiske bydel

Formidlingen og synliggørelsen af de unikke værdier i området vil give befolkning og besøgende forståelse for samspillet mellem menneske og natur fra oldtiden op til vore dage. Med udbredelsen af kendskabet til de historiske værdier forventes det, at en bevaring af de historiske værdier kan sikres yderligere.

Med oprettelsen af nationalparken er der gode muligheder for at styrke allerede igangværende initiativer og Nationalparkbestyrelsen kan med nationalparkplanen sætte fokus på f.eks. synliggørelse og formidling af de kulturhistoriske værdier og dermed give befolkningen og besøgende kendskab til og forståelse for samspillet mellem menneske og natur.

Natur- og kulturhistoriske interesser skal ses i sammenhæng og begge aspekter bør derfor inddrages såvel i forvaltning som i formidling. Det gælder f.eks. pleje af landskaber og vedligeholdelse af bygninger. Forvaltningen af de kulturhistoriske værdier varetages primært af staten, kommunerne og de statsanerkendte kulturhistoriske museer i området.

3.4. Friluftsliv og formidling

Der findes allerede i dag et varieret og veludbygget udbud af oplevelses- og friluftsmuligheder i nationalparkområdet. Områdets institutioner, besøgs- og formidlingscentre fungerer i dag som støttepunkter for friluftsliv og formidling af kulturhistorien, landskabet og menneskets udnyttelse af området gennem tiden. En fortsat koordinering og styrkelse af denne indsats er vigtig. Med bekendtgørelsen om nationalparken fastsættes følgende formål:

- At styrke mulighederne for friluftsliv og særlige natur-, landskabs- og kulturhistoriske oplevelser

Med bekendtgørelsen fastsættes følgende overordnede målsætninger:

- Mulighederne for friluftsliv og natur-, landskabs- og kulturhistoriske oplevelser skal styrkes
- Udvikling af friluftsliv og turisme skal ske på et bæredygtigt grundlag og i samarbejde med lokalbefolkningen, turisterhvervet og relevante aktører
- Særligt sårbare naturområder skal beskyttes mod slitage og forstyrrelse ved planlægning af faciliteter, stiforløb og formidling m.v.
- Formidling af nationalparkens natur, landskab og kulturhistoriske værdier skal styrkes i samarbejde med lokale aktører gennem koordinering, udbygning og etablering af aktiviteter, servicefunktioner og faciliteter
- Forskning og undervisning af børn og unge vedrørende nationalparken skal styrkes bl.a. gennem etablering af faciliteter og undervisningstilbud, der knytter sig til natur, landskab, kulturhistorie samt jordbrug, friluftsliv og miljø

Det vurderes, at der med oprettelsen af Nationalpark Skjoldungernes Land vil ske en styrkelse af mulighederne for friluftsliv og formidling. Det må forventes at antallet af besøgene øges, når området udpeges som nationalpark, hvilket kan resultere i øget trafik og slidtage på nogle arealer. Nationalparkbestyrelsens kommende planlægning af nye friluftsmuligheder bør derfor ske i samarbejde med de berørte lodsejere og sikre hensynet til sårbar natur.

Landbrug & Fødevarer mener at § 3, nr. 7 bør præciseres, således at de berørte lodsejere specifikt skal inddrages i forbindelse med udvikling af friluftsliv med følgende ordlyd: "Udvikling af friluftsliv og turisme skal ske på et bæredygtigt grundlag og i samarbejde med lokalbefolkningen, turisterhvervet og relevante aktører, **herunder berørte lodsejere**".

Som det er anført i høringsmaterialet, og som det bliver påpeget i flere høringssvar, så er en stor del af nationalparken i privat eje. Derfor vurderes det relevant at medtage den foreslåede tilføjelse til § 3, nr. 7.

Nationalparkens bestyrelse kan i samarbejde med lokalbefolkningen herunder de berørte lodsejere arbejde for at understøtte en integration og koordinering af de eksisterende oplevelsestilbud og muligheder som findes i området så der skabes synergi og opdyrkes nye muligheder til gavn for bådelokale borgere og aktører samt besøgende. Der er i området flere videns- og uddannelsesinstitutioner med Roskilde Universitet som den største, der sammen med formidlingsinstitutionerne kan være med til at øge og forene forskning, uddannelse og formidling af nationalparkens indhold og værdier.

3.5. Befolkning og erhverv

Nationalparkområdet omfatter både den centrale og ældste del af Roskilde by samt en række velfungerende landsbyer i det omkringliggende åbne land. Der bor ca. 10.000 mennesker indenfor nationalparken, og der findes allerede i dag mange veletablerede lokale initiativer bl.a. omkring økologisk fødevarerproduktion og lokalt håndværk. Med bekendtgørelsen om nationalparken fastsættes følgende formål:

- At understøtte en udvikling til gavn for lokalsamfundet, herunder erhvervslivet, med respekt for beskyttelsesinteresserne, og at styrke bevidstheden om områdets værdier gennem inddragelse af befolkningen i nationalparkens etablering og udvikling

Med bekendtgørelsen fastsættes følgende overordnede målsætning for udviklingen af nationalparken:

- Udviklingen af nationalparken skal ske i samspil med omgivelserne

Det vurderes, at nationalparken kan få positive konsekvenser for turisterhvervet, og komme det lokale erhvervsliv såvel som lokalsamfundet til gode. Bl.a. hotel- og restaurationsbranchen samt ikke mindst de kulturhistoriske attraktioner vil kunne profitere af en stigning i turismen. Samtidig vurderes det, at en opmærksomhed på området kan være med til at styrke de mange initiativer vedr. produktion af lokale fødevarer.

Nationalparken vil ikke få erhvervsøkonomiske konsekvenser for landbruget og skovbruget da den enkelte lodsejer kompenseres i forhold til mulige aftaler. Det vurderes, at nationalparken kan medføre en nedgang i landbrugets beskæftigelse, hvis større landbrugsarealer gennem frivillige aftaler bliver udlagt til natur. Samtidig vurderes det, at en kommende brandingeffekt som følge af nationalparkens oprettelse vil kunne resultere i en styrkelse af det lokale erhvervsliv. Det vurderes ikke, at nationalparken vil få erhvervsøkonomiske eller beskæftigelsesmæssige konsekvenser for skovbruget. Der kan imødeses flere publikumsbesøg i de private skove, men det forventes, at evt. problemer med affald, slidtage og forstyrrelse kan løses gennem planlægning og indgåelse af aftaler med nationalparkbestyrelsen.

I størstedelen af nationalparken drives et aktivt landbrug og skovbrug. Der kommer som følge af nationalparkens oprettelse ikke nye regler eller restriktioner på jordbrugsdriften, og nationalparkbestyrelsen får heller ikke myndighed til at indføre sådanne begrænsninger. Der vil derfor fortsat være mulighed for at drive og udvikle land- og skovbrugserhverv. Rammevilkårene er således de samme indenfor som udenfor nationalparken. Det gælder i øvrigt også forhold omkring jagt og adgang til private arealer.

4. Nationalparkens afgrænsning og planlægningszoner

Jf. nationalparklovens § 3 fastsættes med bekendtgørelsen for Nationalpark Skjoldungernes Land dels nationalparkens afgrænsning og dels regler for kommunernes planlægning. Dermed tydeliggøres vigtige statslige interesser i området og samtidig sikres hensynet til landskabet og oplevelsen af nationalparken. Med bekendtgørelsen for Nationalpark Skjoldungernes Land inddeles nationalparkområdet i 3 planlægningszoner. Nationalparkens afgrænsning og planlægningszonerne fremgår af kortbilag 1 og 2 til bekendtgørelsen for Nationalpark Skjoldungernes Land. Som følge af høringen er der foretaget mindre justeringer af nationalparkens afgrænsning.

Nationalparkens afgrænsning kan ses på www.danmarksnationalparker.dk. Afgrænsningen følger naturlige topografiske linjer i landskabet som kysten, skovbryn og veje, samt administrative grænser for kommuner, fredede områder m.v. En nærmere beskrivelse af nationalparkens indhold er givet i miljørapporten.

4.1. Planlægningszoner

11 af de indkomne høringssvar berører forslaget til planlægningszoner og rammer for kommunernes planlægning i nationalparken. Flere høringssvar har efterspurgt en eksemplificering af bestemmelsen i bekendtgørelsens § 6.

Planlægningszone 2 omfatter fredninger og områder med særlige naturmæssige, landskabelige og kulturhistoriske værdier og muligheder for at etablere sammenhængende naturområder. Her må kommunen ikke planlægge for høje anlæg. Et eksempel på høje anlæg kan være vindmøller.

Høje anlæg omfatter efter Naturstyrelsens opfattelse anlæg, der på grund af deres højde vil kunne udløse krav om lokalplanlægning, hvilket vil skulle vurderes i det enkelte konkrete tilfælde. Det vil være op til kommunerne at foretage denne vurdering, og afgørelsen vil kunne påklages til Natur- og Miljøklagenævnet efter reglerne i planloven. Behovet for eksemplificering af høje anlæg imødekommes ved at tilføje et eksempel til bestemmelsen i § 6, således at den nye ordlyd bliver ”I planlægningszone 2 må der ikke planlægges for høje anlæg, **som fx vindmøller**”.

4.2. Afgrænsning

Af de 56 modtagne høringssvar omhandler de 11 nationalparkens afgrænsning. Miljøministerens udkast til bekendtgørelsen fulgte kommunernes forslag til afgrænsning. På baggrund af de indkomne høringssvar justeres nationalparkens afgrænsning, idet det er valgt at imødekomme 3 høringssvar. Et mindre areal på ca. 5,5 ha er tilføjet nationalparken, efter ønske fra to lodsejere, mens et areal på ca. 22 ha er udtaget.

To ejendomme har ønsket at blive en del af nationalparken med henblik på en mere naturlig afgrænsning, og fordi ejendommene grænser op til Skjoldungestien. De to naboejendomme udgør i alt ca. 5,5 ha. Dette areal medtages i nationalparken med den begrundelse, at de ligger i umiddelbar tilknytning til nationalparken og dermed til det område, hvor der er gennemført forundersøgelser og borgerinddragelse.

Bygningsstyrelsen, som ejer bygningerne på Risø-halvøen ønsker, at nationalparkgrænsen ændres således, at det nukleare område og arealer med

bygningsanlæg udgår af nationalparken. Det foreslås samtidig, at nationalparkgrænsen fastsættes til at følge den nuværende strandbeskyttelseslinje. Den foreslåede ændring af nationalparkens afgrænsning imødekommes, bl.a. fordi området ikke er tilgængeligt for offentligheden. Med den foreslåede ændring af afgrænsningen vurderes det, at der fortsat er sammenhæng i og mulighed for udvikling af nationalparken. Set i forhold til nationalparkens samlede areal er der tale om et begrænset areal ca. 22 ha.

5. o-alternativet

o-alternativet er, som det fremgår af miljørapporten, den situation, at Nationalpark Skjoldungernes Land ikke oprettes. Uden oprettelsen af en nationalpark vil de lokale initiativer skulle finansieres og understøttes gennem andre tiltag. En nationalpark vurderes bl.a. at kunne være med til at generere også eksterne midler til de mange initiativer. De muligheder, som oprettelsen af en nationalpark vil kunne skabe for området, vil skulle etableres og igangsættes af nuværende aktører. Der er ikke fundet grundlag for at vurdere andre alternativer i forhold til miljøkonsekvenser af oprettelsen af Nationalpark Skjoldungernes Land.

5.1. Konsekvenser ved ikke at oprette en nationalpark (o-alternativet)

Nationalparken rummer værdifulde landskaber og markante landskabstyper. Fjorden omgives af morænebakker vekslende med dødislandskabets mange bakker og afløbsløse lavninger med søer og mosehuller. Den sydlige del af nationalparken domineres af stærkt kuperede skove, overdrevsområder og vådområder. De største trusler og udfordringer for de landskabelige og geologiske værdier, som de fremstår i dag, vil være knyttet til de aktiviteter og ændringer, der kan sløre landskabets former, strukturer og kontraster. Det gælder f.eks. tilgroning, terrænændring og skovrejsning. Desuden kan bebyggelse og anlæg sløre eller fjerne landskabet, forstyrre udsigter eller være i kontrast til landskabets skala og karakter.

Områdets væsentligste naturtyper omfatter fjord- og kystnatur, lysåben natur og skov. Af særlig betydning er de levesteder, som enten af naturlige årsager eller på grund af naturpleje holdes lysåbne samt levesteder i løvskove med lang kontinuitet, ofte på fugtig og/eller kalkrig jordbund. Naturtyperne har stor betydning for bevarelsen af de særlige plante- og dyrearter, som optræder på nationale og internationale lister over fredede eller beskyttelseskrævende arter. Disse levesteder er sårbare over for ophør af naturpleje, tilgroning og næringsstofberigelse. Dagsommerfugle har f.eks. generelt været udsat for kraftig tilbagegang pga. færre levesteder. Fjordens store opland med flere større byer har bevirket en betydelig tilførsel af næringsstoffer, som kan resultere i øget algeproduktion til skade for fjordens fauna.

Nationalparkens kulturmiljøer repræsenterer vigtige udsnit af det østdanske kulturlandskab. Fjorden, ådalene, skovene og det åbne land har gennem tiderne udgjort et rigt og varieret ressourcegrundlag og kulturmiljøerne afspejler det tætte samspil mellem menneske og natur. Nationalparken rummer mange fredede fortidsminder, fredede bygninger samt beskyttede sten- og jorddiger. Værdifulde kulturmiljøer, landskabelige helheder og bevaringsværdige bygninger er sårbare

overfor ændringer. De kan beskyttes gennem kommune- og lokalplanlægning. Der er taget mange initiativer til at styrke og sikre områdets kulturarv, og disse initiativer må forventes fortsat have bevågenhed også uden en nationalpark.

Der findes allerede i dag et varieret og veludbygget udbud af oplevelser og friluftsliv i nationalparkområdet. Områdets institutioner, besøgs- og formidlingscentre fungerer i dag som støttepunkter for friluftsliv og formidling af kulturhistorien, landskabet og menneskets udnyttelse af området gennem tiden. Der er i området flere videns- og uddannelsesinstitutioner med Roskilde Universitet som den største. Formidlingen af de kulturhistoriske værdier i området varetages af museerne i området og en lang række andre aktører, hvilket er med til at sikre et alsidigt tilbud til lokale og turister. Nationalparkområdet indeholder i dag veletablerede lokale initiativer omkring økologisk fødevareproduktion.

Uden oprettelsen af en nationalpark, vil de lokale initiativer skulle finansieres og understøttes gennem andre tiltag. En nationalpark vurderes bl.a. at kunne være med til at generere også eksterne midler til de mange initiativer. De muligheder, som oprettelsen af en nationalpark vil kunne skabe for området, vil skulle etableres og igangsættes af nuværende aktører.

6. Begrundelse for den valgte løsning

Miljøministerens forslag til Nationalpark Skjoldungernes Land er udarbejdet på baggrund af ansøgningen fra Roskilde, Lejre og Frederikssund kommuner, Slutrapporten fra Undersøgelserprojektet fra 2005 samt det efterfølgende arbejde, som Projekt Skjoldungelandet har gennemført frem til 2014, herunder to nye rapporter om naturværdier og natursammenhænge, som erstatter tilsvarende rapporter fra Undersøgelserprojektet.

Miljøministeren igangsatte på baggrund af ansøgningen og samtykke fra de tre kommuner en proces, jf. nationalparklovens § 4, med henblik på oprettelse af Nationalpark Skjoldungernes Land. Miljøministerens udkast til bekendtgørelse om Nationalpark Skjoldungernes Land er udarbejdet med udgangspunkt i nationalparklovens formål og den gældende overordnede planlægning. Bekendtgørelsen udgør sammen med denne planlægning rammen for nationalparkbestyrelsens udarbejdelse af nationalparkplanen. Samtidig fastsætter bekendtgørelsen rammer for kommunernes planlægning i området.

I nationalparklovens § 1 opstiller 10 overordnede formål ved oprettelsen af nationalparker:

§1. Lovens formål er ved oprettelse af nationalparker at

- 1) skabe og sikre større sammenhængende naturområder og landskaber af national og international betydning,
- 2) bevare og styrke naturens kvalitet og mangfoldighed,
- 3) sikre kontinuitet og muligheder for fri dynamik i naturen,
- 4) bevare og styrke de landskabelige og geologiske værdier,
- 5) bevare og synliggøre de kulturhistoriske værdier og mangfoldigheden i kulturlandskabet,
- 6) understøtte forskning og undervisning i områdernes værdier og udvikling,
- 7) understøtte en udvikling til gavn for lokalsamfundet, herunder erhvervslivet, med respekt for beskyttelsesinteresserne, og

- 8) styrke bevidstheden om områdernes værdier gennem inddragelse af befolkningen i nationalparkers etablering og udvikling

På baggrund af disse 10 overordnede formål er defineret de fem overordnede miljøparametre, som har dannet baggrund for den gennemførte miljøvurdering, og som er behandlet ovenfor i kapitel 2 og 3.

Bekendtgørelsen for Nationalpark Skjoldungernes Land fastlægger den præcise afgrænsning af nationalparken og indeholder en række overordnede målsætninger for nationalparkens udvikling, herunder målsætninger for de definerede miljøparametre: geologi og landskab, naturværdier, kulturarv, friluftsliv og formidling samt befolkning og erhverv. Det bliver den kommende nationalparks opgave at udarbejde en nationalparkplan og i denne at opstille mål og handlingsplaner for nationalparkens fremtidige udvikling i overensstemmelse med bekendtgørelsen for nationalparken. Nationalparkplanen skal udarbejdes på baggrund af en offentlig debat. Der skal ske en inddragelse af lokalbefolkningen og ikke mindst de berørte lodsejere i området.

7. Overvågningsprogram

Med bekendtgørelsen for Nationalpark Skjoldungernes Land er der fastsat følgende overordnede målsætning om at

- Nationalparkfonden skal følge og evaluere nationalparkens udvikling.

Nationalparkens bestyrelse skal jf. nationalparklovens § 25 revidere nationalparkplanen hvert 6. år. Revisionen bør koordineres med Natura 2000 planlægningen, så revisionen senest finder sted to år efter, at Natura 2000 planen er vedtaget eller revideret. I forbindelse med revisionen skal bestyrelsen udarbejde en redegørelse og evaluering af de opnåede resultater i forhold til bekendtgørelsens formål og målsætninger.

Nationalparkens bestyrelse har en vigtig opgave i at følge nationalparkens udvikling og løbende tage stilling til, om de ønskede resultater opnås. Dette kan bl.a. ske med udgangspunkt i data fra det nationale overvågningsprogram for vand og natur (NOVANA), besøgstal fra turistbranchen m.m. Bestyrelsen kan derudover gennemføre supplerende undersøgelser og overvågning.

Naturstyrelsen vil få til opgave at tilse, at kommuneplanlægningen ikke strider mod bekendtgørelsens regler om kommunernes planlægning i nationalparken, ligesom Naturstyrelsen også skal sikre de overordnede statslige interesser i området.